Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

1

TER BESLISSING

Directie [redacted]

Aan Minister van SZW

Datum
5 oktober 2026

nota

BNC fiches pakket eerlijke arbeidsmobiliteit

Onze referentie
2026-[redacted]

Opgesteld door
Persoonsgegevens

Uiterlijk bij
12 oktober 2026

Bijlage(n)
4

Aanleiding

- De Europese Commissie heeft op 15 september 2026 het pakket eerlijke arbeidsmobiliteit (‘*Fair Labour Mobility Package*’) gepresenteerd. Het pakket bevat:
  - I. Een verordening voor een Europese Sociale Zekerheidspas (ESSPASS)
  - II. Een herziening van de verordening over de Europese Arbeidsautoriteit (ELA)

  Het *Skills Portability Initiative,* dit bevat*:*
  - III. Een verordening inzake de overdraagbaarheid van vaardigheden
  - IV. Een herziening van de richtlijn voor de erkenning van beroepskwalificaties
  - V. Een richtlijn over de erkenning van de beroepskwalificaties van derdelanders
- Met deze nota leggen wij u de twee BNC-fiches voor die door SZW zijn opgesteld (I en II). Ook leggen wij u een fiche voor V voor. Dit fiche is opgesteld door EZK in nauwe samenwerking met SZW. De twee andere fiches uit het pakket (III en IV) raken minder direct aan SZW. Hierover informeren wij u enkel middels deze nota.
- Vanwege het herfstreces leggen wij u tevens uitstelbrieven voor de Eerste en Tweede Kamer voor.
- Op basis van de behandeling in de BNC en CoCo kunnen de fiches nog worden aangepast. Mocht dat het geval zijn, dan informeren we u hierover in de MR-annotatie.
- De fiches worden op 21 oktober in de BNC en op 27 oktober in de CoCo besproken. Ze liggen voor in de MR van 30 oktober en zullen vervolgens gedeeld worden met de Staten-Generaal.

akkoord

Geadviseerd besluit

- Wij vragen u de bijgevoegde uitstelbrief te ondertekenen en voor het 2 herfstreces aan de Kamer te verzenden.
- Wij vragen uw akkoord op de concept-fiches. Graag ontvangen we uw reactie uiterlijk maandag 19 oktober.

Kernpunten

I. Verordening Europese Sociale Zekerheidspas (ESSPASS)

Inhoud

- Het voorstel introduceert een digitaal kader voor het aanvragen, afgeven en grensoverschrijdend verifiëren van socialezekerheidsdocumenten.

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - BNC fiches pakket eerlijke arbeidsmobiliteit

Pagina: 1

Nummer: 1	Auteur: Vijlbrief, J.A.	Onderwerp: Free Hand	Datum: Onbepaald
Nummer: 2	Auteur: Vijlbrief, J.A.	Onderwerp: Free Hand	Datum: Onbepaald

- Documenten worden standaard digitaal, met een fysiek document (met digitale beveiligingskenmerken) als alternatief. Nu wordt vaak nog gebruik gemaakt van fysieke documenten.
- De digitale documenten worden opgenomen in de EUDI-wallet, een nog in ontwikkeling zijnde digitale portemonnee waarin EU-burgers straks officiële overheidsdocumenten kunnen opslaan en uitwisselen.

Beoordeling
- Positieve beoordeling: het kabinet omarmt de doelstellingen van het voorstel om administratieve lasten voor burgers en bedrijven te verlagen en grensoverschrijdende handhaving en fraudebestrijding te vergemakkelijken.
- Aandachtspunten: (1) de daadwerkelijke vormgeving van de digitale oplossing wordt grotendeels bepaald via gedelegeerde en uitvoeringshandelingen; belangrijk dat lidstaten hierin voldoende zeggenschap behouden (2) De voorgestelde implementatietermijnen zijn te ambitieus.
- Het krachtenveld lijkt gunstig voor NL. Er is brede steun voor de doelstellingen, maar de haalbaarheid van de implementatietermijnen en de uitvoerbaarheid voor nationale instellingen is een breed gedeelde zorg onder lidstaten.
- NB: het fiche is breed afgestemd met UWV, SVB, CAK, Zorgverzekeraars Nederland en VECOZO (communicatiepunt zorg). Gezien de overlap met VWS-terrein, wordt het fiche ook aan MVWS voorgelegd.

II. Verordening herziening Europese Arbeidsautoriteit (ELA)

Inhoud
- De ELA is in 2019 opgericht. De ELA ondersteunt nationale autoriteiten bij de handhaving van EU-regels op het terrein van arbeidsmobiliteit en de onderlinge grensoverschrijdende samenwerking daartoe. Met dit voorstel wordt het mandaat van de ELA versterkt.
- Meer specifiek beoogt de Commissie om (1) de toegang tot informatie en advies voor mensen die binnen de EU over de grens werken, inclusief derdelanders, en werkgevers te verbeteren (2) meer gerichte gezamenlijke inspecties in grensoverschrijdende gevallen mogelijk te maken, ook wanneer derdelanders betrokken zijn (3) het aantal personen dat gebruikmaakt van grensoverschrijdende arbeidsmobiliteit te vergroten en het aantal succesvolle arbeidsmatches te verhogen en (4) het aantal grensoverschrijdende geschillen te verminderen.

Beoordeling
- Positieve beoordeling: het voorstel sluit goed aan bij de Nederlandse prioriteiten zoals geïdentificeerd in een eerder opgesteld *position paper*. De huidige ELA-verordening kent lacunes, waardoor de ELA wordt beperkt in het effectief uitvoeren van haar taken. Met dit voorstel wordt het ELA mandaat op deze punten gericht versterkt.
- In lijn met het Nederlandse *position paper* spreekt het kabinet in het BNC-fiche steun uit voor het versterken en verduidelijken van het mandaat van de ELA ten aanzien van derdelanders, waaronder gedetacheerde derdelanders. Derdelanders spelen namelijk een steeds grotere rol op de Europese arbeidsmarkt, maar zijn ook kwetsbaar voor misstanden.
- In het verlengde hiervan verwelkomt het kabinet de aankondiging in de overkoepelende mededeling bij het pakket dat de Commissie voornemens is om een initiatief te lanceren om het juridisch kader rondom de detachering van derdelanders te verduidelijken. Nederland heeft hier actief voor gepleit.
- Ook is het goed dat de ELA toegang krijgt tot meer informatiebronnen en expliciet de bevoegdheid krijgt om persoonsgegevens te verwerken. Daarbij verwelkomt het kabinet dat wordt verduidelijkt dat ELA zelf grensoverschrijdende inspecties kan initiëren en is het voorstander van het

zogenaamde 'comply-or-explain' principe, waarbij lidstaten bij niet deelname gegronde redenen moeten aandragen waarom zij niet willen deelnemen aan de inspectie. Hierdoor kan de ELA betere EU-brede risicoanalyses uitvoeren, grensoverschrijdende misstanden identificeren en daarmee lidstaten gericht ondersteunen om misstanden aan te pakken.
- Opletpunt hierbij is dat dit (privacy) technisch op een goede manier gerealiseerd dient te worden. Ook heeft het kabinet nog vragen over de rol van buitenlandse inspecteurs tijdens een gezamenlijke inspectie.

Krachtenveld
- Alle lidstaten verwelkomen het voorstel, maar er is wel sprake van verdeeldheid binnen het krachtenveld t.a.v. het ambitieniveau voor de voorgestelde wijzigingen.
- De voorgestelde versterking van de rol van de ELA in grensoverschrijdende inspecties leidt bijvoorbeeld bij een deel van de Raad tot vragen. Ook heeft een deel van de lidstaten vragen over de toegang van de ELA tot meer informatiebronnen.
- Naar verwachting kan het voorstel op brede steun rekenen in het Europees Parlement.

V. Richtlijn erkenning kwalificaties onderdanen derde landen

Inhoud
- Het voorstel introduceert een kader voor de erkenning van beroepskwalificaties van beroepsbeoefenaars van buiten de EU die binnen de EU willen werken. Het gaat hierbij om erkenning voor toegang tot gereglementeerde beroepen en erkenning van beroepskwalificaties als onderdeel van een migratie- en verblijfsprocedure. Er wordt voor een korte lijst sleutelberoepen ook voorgesteld beroepskwalificaties uit derde landen automatisch te erkennen.
- Met dit voorstel worden geen nationale beroepseisen geharmoniseerd of afgeschaft. Ook bevat het voorstel geen doelstellingen waar het de werving van beroepsbeoefenaars, arbeidskrachten of migratie anderszins betreft. Het voorstel gaat ook niet over de voorwaarde voor toegang tot de arbeidsmarkt. Wel kan het voorstel invloed hebben op de verblijfsduur tijdens de aanvraagperiode voor erkenning.

Beoordeling
- Het kabinet onderschrijft de doelstellingen van het voorstel, want het harmoniseren van de erkenningsprocedures voor beroepskwalificaties van derdelanders kan een bijdrage leveren aan een goed functionerende Europese arbeidsmarkt en de Nederlandse economie. Voor zover nationale beroepseisen in stand kunnen blijven en autoriteiten de mogelijkheid behouden om, waar noodzakelijk, aanvullende maatregelen te nemen, heeft het kabinet daarom een positieve grondhouding.
- Arbeidsmigratie van buiten de EU is vraaggestuurd en selectief: derdelander werknemers kunnen in beginsel pas worden toegelaten zodra de toegevoegde waarde voor de Nederlandse arbeidsmarkt is aangetoond.
- Het kabinet is kritisch op de haalbaarheid van de korte doorlooptijden voor erkenning, de mogelijke gevolgen van de voorgestelde harmonisatie van de automatische erkenning van bepaalde kwalificaties uit derde landen (vooral op gezondheids- en veiligheidsterrein) en de voorgestelde maatregelen inzake taalvereisten. Zo mag taal niet meer leidend zijn bij het afwijzen van een erkenningsprocedure.
- Daarbij wijst het kabinet op nationale verschillen in kwaliteit tussen onderwijs- en opleidingsstelsels. Het kabinet stelt in het fiche een aantal voorwaarden en waarborgen waaraan tegemoet moet worden gekomen voordat Nederland het voorstel kan steunen: 1) er moet voldoende nationale beoordelingsruimte blijven voor toetsing en erkenning van beroepskwalificaties uit derde landen,

2) de uitkomsten van de Europese verificatie van de kwalificatiedocumenten mag niet bepalend zijn voor de erkenningsbeoordeling door de bevoegde instanties van de lidstaten zelf, 3) vertrouwde beoordelingsinstanties moeten daadwerkelijk onafhankelijk zijn en over voldoende deskundigheid beschikken en 4) de beoordelingstermijnen moeten realistisch zijn.

Ter informatie

III. Verordening 'Skills Portability Act' (SPA)
Inhoud

- Met de SPA beoogt de Commissie de informatievoorziening tussen lidstaten over door EU-burgers behaalde kwalificaties en vaardigheden te verbeteren. Zo krijgen werknemers, werkgevers en nationale autoriteiten toegang tot betrouwbare en vergelijkbare informatie over kwalificaties en vaardigheden die binnen de EU zijn opgedaan. Ook krijgen zij toegang tot interoperabele en verifieerbare digitale bewijzen hiervan.

Beoordeling

- De beoordeling van de proportionaliteit van dit voorstel in het fiche is positief, maar met aandacht voor de uitvoeringslasten. Eenzelfde afweging geldt voor de vraag of dit voorstel al dan niet geldt voor non-formeel behaalde kwalificaties en vaardigheden. Hoewel de relevantie van dit voorstel toeneemt wanneer ook non-formeel behaalde kwalificaties worden meegenomen, leidt dit tot lastige uitvoeringsvraagstukken.
- De financiële consequenties van het voorstel zijn ook een belangrijk aandachtspunt. Deze zijn nog onvoldoende inzichtelijk voor een definitief oordeel. In het fiche is opgenomen dat het kabinet het uiteindelijke oordeel over de proportionaliteit van dit voorstel onder meer laat afhangen van deze financiële consequenties.

IV. Richtlijn wijziging erkenning beroepskwalificaties
Inhoud

- Met het voorstel beoogt de Commissie de erkenningsprocedures voor beroepsbeoefenaars uit een EU-lidstaat die in een andere lidstaat willen werken meer digitaal, transparant en voorspelbaar te maken. Zij krijgen via een nieuwe 'European Digital Recognition Solution' (EDRS) duidelijker inzicht in de vereisten, benodigde documenten en voortgang van hun aanvraag.
- Het voorstel bevat geen wijzigingen ten aanzien van welke beroepen gereglementeerd kunnen worden door lidstaten en de geldende criteria voor het reglementeren van beroepen. Dit blijft ongewijzigd en een nationale bevoegdheid. Het voorstel ziet dus vooral op het versimpelen van het proces, niet op de inhoud.

Beoordeling

- Het kabinet steunt de ambitie van de Commissie om erkenningsprocedures te verbeteren. Een goed functionerend systeem voor erkenning van beroepskwalificaties is van groot belang voor een goed werkende Europese interne markt.
- Er is wel een aantal aandachtspunten. Ten eerste de uitvoerbaarheid, gelet op de verkorte doorlooptijden. Deze is sterk afhankelijk van de gereedheid van digitale systemen en kan nu nog onvoldoende worden gegarandeerd. Ten tweede heeft dit voorstel potentieel veel administratieve lasten tot gevolg die zo veel mogelijk moeten worden beperkt. En tot slot mist het kabinet in het voorstel aandacht voor een aantal relevante maatregelen, zoals het vereenvoudigen van RefProf, de openbare online databank van de Commissie voor gereglementeerde beroepen.

Bijlagen

Datum
5 oktober 2026

Onze referentie
2026-[redacted]

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Uitstelbrief BNC-fiches Eerlijke Arbeidsmobiliteit	Verzenden aan TK	
2	Uitstelbrief BNC-fiches Eerlijke Arbeidsmobiliteit	Verzenden aan EK	
3	Verordening Europees Sociaal Zekerheidspaspoort (ESSPASS)	Ter informatie (niet verzenden)	
4	Verordening herziening Europese Arbeidsautoriteit (ELA)	Ter informatie (niet verzenden)	
5	Richtlijn erkenning kwalificaties onderdanen derde landen	Ter informatie (niet verzenden)	